

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

ТИПОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИЗИКІВ У ВНУТРІШНЬОМУ Й
ЗОВНІШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩАХ

перше півріччя 2022 р.

ІНВЕСТУЄМО В ДОСЛІДНИКІВ ТА ІДЕЇ,
ЯКІ Є ЦІННИМИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА

При заповненні форми заявки на одержання грантової підтримки учасники конкурсу повинні обов'язково дотримуватись вимог умов конкурсів, пов'язаних з фінансуванням, зокрема:

- учасники конкурсу з метою якісного планування обсягу фінансування проєкту повинні обов'язково залучати до визначення та обґрунтування фінансування, необхідного для виконання наукового дослідження (розробки) за кожною окремою статтею витрат, працівників планово-фінансових відділів та бухгалтерської служби до кінцевого терміну подачі заявки;
- запланований учасником конкурсу обсяг фінансування проєкту не повинен перевищувати встановлений максимальний обсяг фінансування одного проєкту;
- у розділі 3.6. «Обсяг фінансування, необхідний для виконання наукового дослідження (розробки), з відповідним обґрунтуванням та наданням відповідного вичерпного переліку за кожною окремою статтею витрат по роках згідно зі статтями витрат» заявки на одержання грантової підтримки учасники конкурсу наводять планові показники за кожною окремою статтею витрат з відповідним обґрунтуванням та розрахунками;
- оплата праці наукового керівника та виконавців проєкту планується відповідно до чинного законодавства України та діючої системи оплати праці в установі учасника конкурсу/грантоотримувача з урахуванням обсягів та складності виконуваних завдань і має бути обґрунтованою;
- витрати за статтею «Непрямі витрати», до яких належать: оплата комунальних витрат, експлуатаційних витрат тощо, повинні бути пов'язані лише із виконанням наукових досліджень і розробок, обґрунтованими та не можуть перевищувати граничного розміру, встановленого умовами конкурсів.

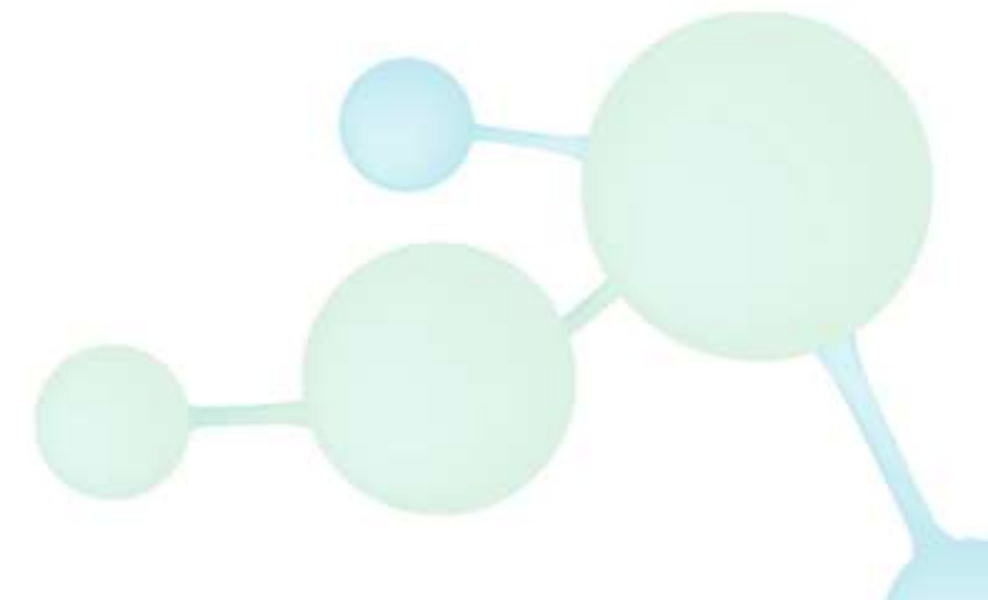

Відповідно до п. 10 постанови КМУ «Про затвердження Порядку формування та використання коштів Національного фонду досліджень України» від 4 грудня 2019 р. № 1007 визначено, що не допускається спрямування бюджетних коштів на:

- оплату посередницьких послуг;
- підготовку проєктної заявки на одержання грантової підтримки;
- придбання товарів, виконання робіт, надання послуг, що не пов'язані з реалізацією проєктів;
- реалізацію проєктів, метою яких є отримання прибутку, крім проєктів, пов'язаних з грантовою підтримкою фундаментальних та прикладних наукових досліджень;
- оплату товарів, робіт і послуг, які були або будуть профінансовані за рахунок інших джерел, до або після підписання договору;
- здійснення витрат на утримання установ, організацій, в тому числі тих, що є учасниками проєкту.

Відсутність вичерпної інформації, пов'язаної з визначенням обсягу фінансування проєкту, або подання недостовірної інформації у заявці на одержання грантової підтримки є підставою для відхилення заявки при попередньому розгляді (за формальними ознаками) комісією конкурсу.

Згідно з п. 8 постанови КМУ «Про затвердження Порядку формування та використання коштів Національного фонду досліджень України» від 4 грудня 2019 р. № 1007 невід'ємною частиною договору про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки є кошторис витрат, затверджений грантоотримувачем і погоджений з НФДУ, з необхідними розрахунками та обґрунтуваннями.

Переможці конкурсу повинні скласти проєкт кошторису витрат з урахуванням вимог Методичних рекомендацій щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки та договором про виконання наукового дослідження (розробки) за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України, погоджених науковою радою НФДУ (протокол № 24 від 25.06.2021).

Звертаємо увагу потенційних учасників конкурсів на основне питання, що виникає при погодженні кошторисів витрат проєктів, які склалися переможцями попередніх конкурсів.

Так, в окремих випадках переможці конкурсу надають кошториси витрат проєктів на погодження до НФДУ без відповідних розрахунків та обґрунтувань, які б пояснювали принципи формування таких статей витрат, як: «Оплата праці», «Матеріали, необхідні для виконання робіт, крім обладнання та устаткування», «Непрямі витрати», «Витрати на виконання проєкту субвиконавцем». Зазначені обставини значно впливають на терміни укладання договорів про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки, що не дозволяє грантоотримувачам вчасно здійснювати процедури закупівлі обладнання та зменшує фактичні терміни виконання проєкту.

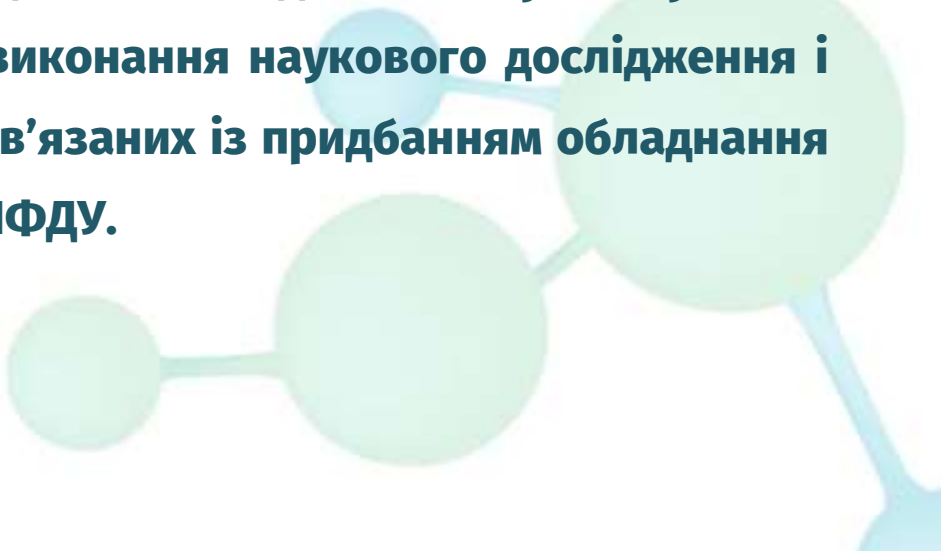

При складанні та оформленні Фінансового звіту про використання бюджетних коштів за кожний етап і Звіту про використання бюджетних коштів в рамках реалізації проєкту звертаємо увагу на вимоги щодо цільового використання коштів, виділених НФДУ на виконання наукових досліджень (розробок):

- фактичні витрати за проєктом здійснюються відповідно до кошторису витрат проєкту;
- грантоотримувач має право здійснювати перерозподіл коштів між статтями витрат, окрім статті «Оплата праці», у межах погодженого кошторису витрат проєкту, якщо сума коштів, які планується перерозподілити, не перевищує 10000 (десять тисяч) гривень в межах етапу виконання проєкту;
- якщо сума коштів, які планується перерозподілити, перевищує 10000 (десять тисяч) гривень в межах етапу виконання проєкту, то такий перерозподіл коштів між статтями витрат у межах погодженого кошторису витрат проєкту можливий лише з письмовим погодженням наукової ради НФДУ;
- при складанні фінансових звітів не допускається розбіжність у назвах обладнання, устаткування та матеріалів з назвами, які зазначені у заявці на одержання грантової підтримки і кошторисі витрат проєктів та придбані за рахунок гранту;
- у разі виникнення непередбачених обставин, внаслідок яких виникає потреба у придбанні іншого аналогічного обладнання, устаткування та матеріалів, таке питання з відповідним обґрунтуванням вноситься на обговорення та погодження наукової ради НФДУ за процедурою, встановленою НФДУ.

Необхідно зазначити, що грантоотримувачу необхідно оголошувати тендер на придбання обладнання та устаткування за рахунок гранту у максимально стислі терміни відразу після підписання договору про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки. У разі виникнення форс-мажорних обставин, пов'язаних із придбанням обладнання та устаткування за рахунок гранту, невідкладно у письмовому вигляді інформувати про це НФДУ.

НФДУ здійснює контроль за виконанням грантоотримувачем зобов'язань, визначених умовами договору, аналізує фінансові звіти про використання бюджетних коштів за кожен етап з метою забезпечення цільового, ефективного та раціонального використання коштів.

У разі недотримання грантоотримувачем умов договору про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки щодо порядку використання коштів, нецільового або неефективного використання грантоотримувачем будь-якої частини гранта, договір може бути розірвано за рішенням наукової ради НФДУ в односторонньому порядку.

Також, за рішенням наукової ради НФДУ достроково може бути розірвано договір, якщо було встановлено, що грантоотримувач надав недостовірну інформацію, необхідну для отримання гранту чи реалізації проєкту або не надав у визначені терміни на вимогу НФДУ інформацію, пов'язану з реалізацією проєкту.

